Europos Parlamentas
2024-2029

Žuvininkystės komitetas

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos Vyriausybės bei Danijos Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2030 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėja: Emma Fourreau

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 4

AIŠKINAMOJI DALIS 5

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS 7

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos Vyriausybės bei Danijos Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2030 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2024)0479 – C10 0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (14652/2024),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Grenlandijos Vyriausybės bei Danijos Vyriausybės tausios žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2025–2030 m.) projektą (14781/24),

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C10-0227/2024),

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto atliktą biudžetinį vertinimą,

– atsižvelgdamas į savo ... m. ... ... d. ne teisėkūros rezoliuciją[1] dėl sprendimo projekto,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 107 straipsnio 1 ir 4 dalis ir 117 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A10-0000/2025),

1. pritaria susitarimo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių, Grenlandijos ir Danijos vyriausybėms ir parlamentams.

[1] Tą dieną priimti tekstai, P10_TA(0000)0000.

AIŠKINAMOJI DALIS

2024 m. pabaigoje Grenlandija ir Europos Sąjunga pasirašė naują Tausios žvejybos partnerystės susitarimo (TŽPS) įgyvendinimo protokolą (2025–2030 m.). Tai mišrus susitarimas, pagal kurį Sąjungos laivams leidžiama žvejoti tokių rūšių gyvūnus kaip atlantinės menkės, juodieji paltusai, jūriniai ešeriai ir šiaurinės dryžakojės krevetės. Mainais už tai Sąjunga kasmet moka 17 296 857 EUR finansinį įnašą, kurį sudaro 14 096 857 EUR suma, mokama už prieigos teises, ir 3 200 000 EUR suma, skirta Grenlandijos žuvininkystės politikai remti ir įgyvendinti, neskaitant laivų savininkų mokamų mokesčių. Pastaraisiais metais pagal žvejybos susitarimą autonominės teritorijos vandenyse galėjo žvejoti apie dešimt Sąjungos laivų. Naujajame protokole išdėstytos taisyklės ir nuostatos, kuriomis reglamentuojama ši prieiga.

Žvejyba Grenlandijoje

Žvejyba Grenlandijoje yra pagrindinis socialinės, ekonominės ir kultūrinės veiklos sektorius. Jame sukuriama 15 proc. darbo vietų ir daugiau kaip 90 proc. teritorijos eksporto. Artimosios priekrantės žvejyba daugiausia vykdoma laiveliais (valtimis). Ji palaiko vietos ekonomiką ir suteikia darbo vietų. Daugelis atokių inuitų bendruomenių priklauso nuo natūrinės žvejybos. Teritorijoje taip pat gerai išvystytas tolimesnės žvejybos laivynas ir galioja žvejybos susitarimai, pagal kuriuos užsienio laivams leidžiama žvejoti tolimesnės žvejybos zonoje. Grenlandijos žvejybos pramonė kenčia nuo klimato kaitos padarinių pažeidžiamai Arkties jūros aplinkai ir, konkrečiai, didelio poveikio žvejojamoms rūšims. Grenlandija nustatė priemones, kuriomis siekiama apriboti žvejybos poveikį jūros aplinkai: draudimą išmesti žuvis į jūrą, priegaudos valdymo planą ir kt.

Naujasis TŽPS įgyvendinimo protokolas

Naujasis protokolas buvo pasirašytas šešeriems metams, todėl suinteresuotiesiems subjektams suteikia stabilumo ir numatomumo galimybių. Į jį įtrauktos nuostatos dėl Europos laivų prieigos prie vandenų ir bendradarbiavimo su Grenlandija: nustatytos žvejybos galimybės, priegauda, mokslinis bendradarbiavimas, stebėsena, kontrolė, priežiūra, žvejybos zonos, stebėtojai ir kt.

Specifinė susitarimo ypatybė yra ta, kad laimikis reglamentuojamas kasmet nustatant žvejybos galimybes. Pranešėja nerimauja dėl to, kad, kaip nustatyta *ex post* vertinime, kelių tikslinių rūšių BLSK viršija mokslinėse rekomendacijose nustatytas ribas. Tokie atvejai, kai įrodytas peržvejojimas arba kyla abejonių, susijusių su duomenų trūkumu, kelia grėsmę žuvų populiacijoms ir žvejybos tausumui, pavyzdžiui, kalbant apie rytinių rajonų šiaurines dryžakojes krevetes. Todėl buvo sumažintos kelios orientacinės žvejybos galimybės. Antrasis klausimas susijęs su papildomų duomenų apie tikslines rūšis ir jūrų ekosistemas poreikiu.

Paramos sektoriui programavimas bus patvirtintas per tris mėnesius nuo protokolo taikymo pradžios dienos. Pastaraisiais metais skirta parama sektoriui leido remti mokslinius tyrimus ir vertinimus, Grenlandijos žvejybos administravimą, kontrolę, taip pat mažos apimties priekrantės žvejybą. Naujausias protokolas vertinamas teigiamai.

Išvados ir rekomendacijos

Pranešėja primena TŽPS bei Grenlandijos ir ES santykių žvejybos srityje svarbą, atsižvelgiant į dabartinę diplomatinę įtampą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir klimato krizę Arkties regione. Žvejybos susitarime numatyta parama sektoriui, kurią palankiai vertina Grenlandijos valdžios institucijos ir daugelis pilietinės visuomenės atstovų. Teigiamai vertintinas Sąjungos mokamo finansinio įnašo, paramos sektoriui ir laivų savininkų mokamų mokesčių padidėjimas.

Pranešėja ragina Sąjungą teikti didesnę paramą pakrantės žvejų bendruomenėms, gerbiant čiabuvių tautų teises ir laikantis FAO gairių dėl smulkiosios žvejybos. Jos, kaip ir NVO, taip pat turi dalyvauti įgyvendinant susitarimą. Sąjungos parama kontrolei, kovai su NNN žvejyba, duomenų rinkimui ir moksliniams tyrimams taip pat vertinama teigiamai.

Pranešėja atkreipia dėmesį į susitarimo poveikį aplinkai. Labai svarbu, kaip Parlamentas jau ragino daryti 2021 m., toliau rinkti duomenis ir kovoti su peržvejojimu, atsižvelgiant į mokslines rekomendacijas, kai nustatomi BLSK Grenlandijoje ir skiriamos metinės žvejybos galimybės Sąjungai. Sąjunga, net ir žvejodama mažesnius kiekius, privalo laikytis atsargumo principo. Kai kuriais atvejais perviršio apibrėžtis kelia abejonių. Sąjungos laivų vykdoma žvejyba taip pat daro poveikį jūros dugno ekosistemoms, todėl reikia sutelkti dėmesį į pažeidžiamų jūrų ekosistemų nustatymą ir apsaugą, padedant sektoriui.

Galiausiai pranešėja ragina šį žvejybos susitarimą įgyvendinti atsižvelgiant į regioninio žvejybos valdymo kontekstą. Dėl kvotų mainų santykiai su pakrantės valstybėmis, įskaitant Norvegiją, po „Brexit'o“ yra glaudžiai susiję su šiuo susitarimu. Sąjunga ir Grenlandija turi stiprinti bendradarbiavimą ir skaidrumą RŽVO ir įgyvendinant pakrantės valstybių susitarimus. Apskritai Sąjunga turi dėti daugiau pastangų, kad apsaugotų rūšis ir jūros aplinką Arkties regione.

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėja pareiškia, kad, rengdama šį pranešimo projektą gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
Délégation de la France auprès de l'Union européenne
Délégation de l'Allemagne auprès de l'Union européenne
Délégation du Danemark auprès de l'Union européenne
Ministère des pêches groenlandais
Oceana
Europêche
DG MARE (Commission)

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėja.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, pranešėja pareiškia, kad ji atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.